

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
— BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 5. —
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru stîrenătate 500 Lei
Pentru autorități, instituții și
înreprinderi 500 Lei
Anunțuri, reclame, după tarif

FONDATĂ LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de trei ori pe săptămână

Români în slujba minoritarilor

Cauza funcționarilor minoritari și a căsătoriilor mixte

In tinuturile alipite cu atâtea jertfe, sunt încă două probleme de mare importanță socială și națională-politică neresolvate: situația funcționarilor minoritari recalcitranti, cari nu posedă nici acum, după 20 de ani de domnie românească, limba română în modul cerut de lege, și căsătoriile mixte ale ofițerilor și funcționarilor publici români.

Gouvernul liberal a luat la timpul său unele măsuri palliative, dar nu a rămas consecvent dispozițiunilor luate, din motive electorale. Dispozițiile nu au fost respectate de autoritățile în subordine, indesobi de cătră autoritățile publice pretinse autonome, județ, orașe și comune, cari au lucrat direct contra intereselor naționale și sociale românești în această cauză, în unele județe ardelene.

Aceste autorități — contrar ordinelor confidențiale severe primite dela Președinția Consiliului de Miniștri, Ministerul de Interne și Finanțe — au reprimit în serviciul de conducere avut, pe funcționarii minoritari căzuți la examenul de limba română, în urma pactelor electorale încheiate cu minoritari.

Jurisprudențele invocate de susnumitele ministere în ordinele confidențiale trimise autorităților în subordine, privitor la reclamațiunile funcționarilor minoritari căzuți la examenul de limba română, arată că Curtea de Casătie a dat în toate cazurile căștig de cauză autorităților publice românești, respingând în procesul intentat de funcționarii minoritari căzuți la examenul de limba română și delăturări din acest motiv din serviciu, pe aceștia, cu pretenția lor.

Autoritățile superioare administrative au dat ordin prin prefecturile de județe — cari deosemenea au desprețuit aceste ordine și serviciilor comunale (orașe) ca să opeleze cauza funcționarilor minoritari în caz când aceștia au obținut căștig de cauză la forurile judiciare administrative — Comitetul Local și Central, — la Curtea de Casătie, care a adus jurisprudențele invocate în favorul autorităților românești.

Multe servicii comunale și județene din Ardeal — unde mai sunt și acum stări umilitoare pentru români!... — nu au respectat ordinele date și jurisprudențele invocate. Ele au răpus în serviciul avut pe funcționarii minoritari îndată după ce Curtea Locală s'a pronunțat în favorul acestor funcționari, și nu au mers până la Casătie.

E dureros ceea ce petrece în țara noastră, datorită unei mentalități nenorocite de a creia legi și de a lăsa dispozițiuni pe hârtie, dar de a nu ne ocupa și de aplicarea lor, continuându-se și permanetizându-se în unele părți ale țării stări de lucruri,

cari ne compromis situația de stăpân ai unei țări unite cu mari jertfe de suflare de eroi și mucenici!!

Ba ce e mai mult, unora dintre acești funcționari minoritari, le-a succed prin protecția și intervenția politicianilor și a parlamentarilor în deosebi, să fie pensionați, ajungând în rândul acestor connationali ai lor, cari au fost obținut sub guvernul naț.-țăr. pensii, cu toate că la provocarea statului român au denegat depunerea legiuitorului jurământ la timpul său.

Astfel și cu căsătoriile mixte ale ofițerilor și funcționarilor publici români, căsătorii cari continuă și acum, iar ce e mai mult, acești ofițeri sau funcțio-

nari au fost menținuți — pe lângă toate protestele ziarelor și a românilor de bine — în orașele minoritare și în serviciile dela granița de Vest! Si acestora le-au stat până acum în ajutor politicianii și parlamentarii!

După 20 de ani de domnie românească, în loc să ne afirmăm în toate domeniile că stăpâni și să facem o politică națională sănătoasă în orașele din Ardeal mai ales, am făcut concesiuni peste concesiuni minoritariilor, știrbindu-ne înși-ne autoritatea de stăpân cu drepturi căștigătoare! Ideea națională a compromis o politică de partid! Ea trebuie recăștigată azi, când „s'a rupt zapisul ce era asupra noastră”.

Noua orânduire și așezare constituțională, credeam că va soluționa și aceste deziderate naționale.

Dr. Eugen Munteanu

CRONICA AGRICOLA

Agricultorii și problema comasării

Demult, dar mai ales în ultimul timp s'a vorbit și se vorbește și astăzi despre o problemă de o covârșitoare importanță pentru agricultori; — și anume despre comasare.

Este bine, ca aceste bune indemnuri ce vin atât dela specialiști cât și dela agricultorii practici să nu rămână literă moartă în legi și regulamente ci să pătrundă și în massa mare a agricultorilor frâmanăți și ei de aceste gânduri, dar duși în eroare de anumite interesați, cari fac ca această problemă să fie altfel înțeleasă decât în adevăratul sens. Aceasta, este rostul acestor rânduri — să lămurim tuturor agricultorilor ce-si luminează gândul din slova acestui ziar — adevăratul înțeles al acestei probleme.

Imi permit să atrag atenția agro-adevărată a agricultorilor: pentru a înțelege această chestiune trebuie să-și înălță orice gând strein, orice îndemn greșit și să credă că cele scrise aci sunt numai pentru binele agricultorilor români, cari trebuie să fie puși în situația de a înțelege această problemă aşa cum le dictează interesele lor de agricultori, într-o țară cu peste 80% plugarii români.

Am auzit spunându-se de către unii — (desigur duși în eroare de cei amintiți mai sus) — „că iar se vor face măsurători și pământul unora va fi dat la alții cari au neamuri mari, iar lor li se va da în schimb un alt pământ mai rău”.

Aci constă totă piedica, ce se pune în calea realizării pe teren a acestei probleme. Mai întâi să fim lămuriti asupra unei chestiuni: proprietatea fie căruia este garantată de Constituție, aşa că nimenei nu va putea să-ți ia pământul tău, să-l dea la altul. Iar acela care

mai crede în spusele acestor interesați — desigur, sau nu vrea să înțeleagă adevărul sau nu merită să-și frâminte mintea cu asemenea probleme. Si acum îmi permit să vă întreb pe D.v. agricultori români, cari aveți proprietatea de pământ împărțită într-un număr mare de bucatăi (parcele) distanțate unele de altele de către 5, 10, 15 km., nu găsiți că trebuie să se facă ceva, ca să înălțăm neajunsul acestei situații, ce vă face să pierdeți energie, să stricați uineltele d.v. ducându-le dela un loc la altul, dar mai ales să pierdeți timpul în zadar tocmai atunci când trebuie să-l prețuiți mai mult? Pentru aceștia statul a găsit necesar să vină în ajutor — introducând în articolul 9 din Legea pentru organizarea și încurajarea agriculturii — indivizibilitatea proprietății agricole rurale mai mică de 2 ha. și principiile de comasare a terenurilor agricole.

Prin comasare înțelegem schimbul uneia sau mai multor parcele de teren cultivabil, aparținând aceluiași proprietar în hotarul unei tarläle, al unui sat, al unei comune sau chiar a mai multor comune învecinate, printre un singur lot de teren arabil cu o suprafață echivalentă ca valoare de producție dar mai ușor de cultivat.

Acest schimb de parcele, ce se face prin operațiunea comasării, nu se poate executa înțât în baza anumitor norme impuse de lege — tocmai pentru a asigura acestor lucrări o bază legală, un motiv bine întemeiat. Astfel zice legea, că acest schimb de parcele — (sau să simțim în termeni tehnici) comasarea terenului, nu se poate face decât în cazul când primarul comunei va provoca lucrările de comasare bazat și pe încheierea consiliului co-

Sfântul Sinod ocupându-se în ședință de eri cu literatura imorală a hotărât o serie de intervenții care să ducă la totala stăpire a acestei buruiene.

bucătă agricultorii înțelegători care să înălțe ura și ceară dintr ei și să-i dea mâna cu toții pentru realizarea unui gând al lor, pentru ridicarea morală și materială a satelor.

Deocamdată nu dău ca exemplu decât agricultorii din județ Sibiu, cari indemnăti de sentimentul binei general înaintea celui particular, și-au dat mâna, s-au unit între ei și au infăptuit comasarea terenurilor lor, realizând astfel o mare operă socială.

Parcă își este mai mare drăguț, să treci prin locurile cultivate după anumite reguli, car din an în an le întărește cinea și dragostea către munca lor. Pentru acei ce vor înțelege sau mai bine zis — voesc să înțeleagă cele amintite mai sus — vom mai scrie despre aceste chestiuni și cu alte ocazii.

Ing. Agr. Eugen Popovici

Credite pentru asigurarea păcii. Consiliul de miniștri francez, înținut alătări sub președinția d-lui Lebrun, în urma cererii d-lui Daladier, ministrul apărării naționale, a aprobat deschiderea imediată a creditelor militare următoare:

3.465.000.000 franci pentru întărirea forțelor aeriene, +00 milioane franci pentru întărirea marinei militare și 600.000.000 franci pentru întărirea armatei de uscat.

Cheltuielile, pe care d-l Daladier a fost autorizat de consiliu să le angajeze, sunt cuprinse în bugetul ordinar al apărării naționale pe 1938, care a fost votat de Parlament și care însumează 11 miliarde fr.

Georges Renard

Istoricul Corporațiilor

Obârșia și imprășterea lor geografică

S'a vorbit mult despre incepăturile corporațiilor și s'au ridicat două păreri față în față.

După ună, ele n'ar fi decât stăruință așezămintelor înaintașe. Care, însă? După unii, s'ar scobi, mai ales în părțile de la Miazăzi, din treburile române și bizantine, din acele

tovărășii de oameni mici, — *tenuisrum*, — ce'n veacurile de pe urmă ale Imperiului roman, căutau să-și chezăsească înmormântări ca lumea, sau și de la *scholae*, un soi de grupări oficiale și obligatorii, ce, păstrând numele sediului social, unde li se intrunea sfatul, și-au prelungit ființa, prin unele orașe din Italia, până în preajma anului 1000. După alții, și-ar avea, îndeosebi prin părțile de către Miazănoapte, obârșie germanică.

S'ar scobi din *ghilde*, ce fost au ca niște familii de-a doua, ai căror părăși își amestecau sănăgele și se juruiau, să se întăreze la împrejurări anumite. Sau ar scobi deadreptul din acele *ministeriales*, de la acei slujitori, ce pe toate moșiiile regale sau feudale ceva mai mari, erau grupați după meserii, supt vătășia unui pitar, paharnic, și să trăiască corporațiile. Mese-

potcovar, cirezar, ca staroste. După alții, Biserica, marea asociatie internațională, ar fi pilosită laicilor, prin tagmele călugărești și prin frățiile ei milostive, invățăminte și îndrumări de care aceștia stiuă a se folosi.

După părerea potrivnică, corporațiile ar fi din cap până în picioare, zâmbisiri noi. S'ar fi ivit printre fel de răsăritre neașteptată, — generație spontanee. N'ar avea nici-un fel de legătură de rudenie cu trecutul. Ghilde, *scholae*, colegii, toate astea ar fi fost moarte, deabinele moarte, ucise de vrăjămășia puterii centrale, înainte să fi văzut lumina zilei. Corporațiile ar fi roadele nevoie, ce-i făceau pe cei slabii, ca să se tămadue din tulburările și asuprile ce le indurău, să se strângă cot la cot, să se unească întru a se apăra. Ar fi o urmare a marii mișcări de întovărășire, care, lucrând rând pe rând pe tărâmul politic și pe tărâmul economic, făcu să se ivescă comunele și zâmbisi astfel mediul social în care puteau și trebueau să răsără și să trăiască corporațiile. Mese-

rișii, adunați, prin asemănarea îndeletnicirilor lor, sau prin numeroase înlesniri ale lucrului, pe-o acleeașă uliță sau într-o mahala, precum erau tâbăcarii pe-aproape de gărlă, descărcaitori pe lângă port, — vor fi cucerit, în orașul pe jumătate sau în totul neatânat, libertatea de-a se întovărăși și a-și face rânduile.

Precum se întâmplă aproape întotdeauna, este un sămboare de adevăr în fiecare din cele două păreri ce se împuncisează. Da, fără îndoială, nu prea-i de crezut, ca lăstarii sau rămășiile întovărășirilor profesionale, ce ființau în colegiile, în acele *scholae*, în ghilde, în grupările de pe moșiile regale, senioriale sau bisericesti, să fi pierit, ca să se iovească aproape deodată... De ce atâtea morți, urmate de atâtea invieri? Meserile cu de-ale șurii, îndeosebi, nu par să fi încetat de-a fi rânduite și organizate. Dacă, precum o spune Fustel de Coulanges, "istoria-i știința a ceeace va să fie", — are aici privilegiul, să-și dea seama, că ființau în societate corporații în curs de naștere. Se poate să și adăogăm, că boierul sau episcopul aveau în unele imprejurări interesul să le înlesnească alcătuirea, căci când aveau de cerut o muncă în natură sau o dajdie în bani, îl era mai prielnic să se răfuiască c' o răspundere obștească. Cu bunăseamă, că tagma religioasă, cu ai săi călugări plugarii sau țesători, de pildă: Benedictini și *Umilatii*, cu ale sale congregații de frați făcători de poduri, cu ale sale frății, fără steagul unui sfânt patron, duceau la acceași țintă. Dar nu-i mai puțin adevărat, că aceste organisme, dacă nu fără înjghebare, cel puțin nedesăvârșite, firave, puțin închegăte, sau infăptuite în vederea unui scop cu totul altul decât cel profesional, nu se puteau preschimba în corporații, cu statute, cu magistrații, c' o juridicție și-adesea cu drepturi politice, fără mijlocirea unor imprejurări prielnice. Le-a trebuit, să găsească în Europa o stare socială, în care nevoea de unire, simțita de gloata poporului, să fi fost urmarea unii atmosfere, care să le învăluie cu căldură și'n stare să insuflie o viață nouă slăbiciunii lor, ce tânția. Le-a trebuit să găsească în orașul,

ce le-adăpostea, un mic centru neatânat, care să fi îngăduit sămburilor de viitor, aflată în miezul lor, să încolească și să rodească în voe. Se poate încheea, c' a fost acolo, dacă nu o desfășurare necurmată a ceeace fusese, cel puțin o dăinuire de frânturi și-o creștere de lăstari, ce suferă, multumită imprejurărilor, o adâncă preschimbare.

Ceeace spuseam, lămurește totodată, că corporațile nu erau atunci țârmurite într'o reșgne strâmtă și nici n'au avut, în toate fările, pe unde-au fost, acceași însemnată.

Corporațile le întâlnim în tot Apusul creștin, în Italia, ca și în Franță, în Germania, ca în Anglia. Au pătruns, odată cu viața orășenească, în ținuturile de eatre Miază-Noapte. Suntem îndrăguți, să ne gândim, fără prea multă sfială, că sistemul, pe care-l însărcină corporațile, predomina în vremea aceea, în cele trei lumi, ce-să disputau țârmurile și supremacia Mediteranei: lumea catolică română, lumea bizantină, lumea musulmană. Domnia, astfel, în bazinul Mării Mediterane, un soi de unitate de organizare economică.

Dar această unitate nu înlătura varietatea. Corporațile erau mai vioae, mai puternice, după cum era de liber orașul. Prin urmare, în Flandra, în Italia, în orașele zise imperiale, în pielele comerciale maritime, pretutindeni unde puterea centrală era slabă sau depărtată, corporațile își luară destărărarea cea mai îndrăsneată. În republicile italiene corporațile propăsiră mai strălucitor decât la Roma, în umbra Sfântului Scaun. În Franță, ca și în Anglia, trebuia pururea să tie piept c' o regalitate bănuitoare și umbrăosă, rea vecinătate ori cării libertăți. După cum fără orașul era mai negustoros și mai industrial, corporațile erau mai numeroase și mai foșnităre. La Bruges sau la Grand, la Florență sau la Milano, la Strasbourg sau la Barcelona atinsu-și-au ele culmea măreției lor: cu alte cuvinte în punctele unde băteau în plin negoțul, ajuns cosmopolit și industria cea mai înaintată de-atunci, industria lănei.

In românește de Ialu Negulescu.

mai târziu în vecinătatea lui, în Manciuria.

Acum, când Japonia și-a consolidat poziția în Manciuria și China de Nord, unde sunt interesele ei vitale, ea nu poate să rămână liniștită pentru viitorul ei până atunci până când va avea vecini pe comuniști de-alungul frontierei manciuriene, pe o distanță de peste 4—5.000 de kilometri.

Chiar dacă lăsăm la o parte cestiușa vechei aspirații japoneeze de a pune stăpânire completă pe Siberia Orientală, Japonia s'ar mulțumi pentru moment cu creșterea unui stat tampon în Siberia Orientală, cu care ar putea să aibă relații de strânsă prietenie și care ar avea o politică fermă anti-comunistă.

Comisarul poporului la Externe, d. Litvinov, într'o ședință a Consiliului Comisarilor poporului, a declarat că deține informații precise referitor la încheierea unui pact între Marele Duce Kiril Vladimirovici, — considerat de emigrația ruzească ca împărat al tuturor rușilor, — și guvernul japonez, prin care acesta din urmă se obligă a sprijini restaurarea fosei dinastii a Romanovilor din Rusia.

Prima etapă din această direcție ar fi ocuparea Siberiei Orientale până la lacul Baical și creșterea unui Stat "independent" sub domnia Marelui Duce Kiril Vladimirovici, iar mai târziu, după o consolidare a poziției sale din Oriental îndepărtat, Marele Duce Kiril ar porni o acțiune anti-comunistă mai departe pentru a elibera întreaga Rusie de sub teroarea regimului bolșevic. Ideia aceasta nu este atât de fantastică, odată ce își bolșevicii susțin existența pactului mai sus pomenit și se alarmează atât de mult.

Aceasta este perspectiva în Oriental îndepărtat, care îngrijorează foarte mult pe bolșevici și îi silește a face mari pregătiri în vederea inevitabilului conflict armat din Extremul Orient.

— Va urma —

Plasarea meseriașilor români

Din partea ministerului municii primim spre publicare următoarele:

In legătură cu unele publicații din ziare, prin care se arătau că întreprinderile care vor să angajeze funcționari și muncitori români, se vor adresa, pentru a li se face recomandările de care au nevoie Ministerului muncii, se precizează că *la minister există o direcție a plasării*, către care întreprinderile urmează să se adreseze și că comunică după dispozițiile luate prompt, informațiile necesare.

Deasemeni au acest rol și oficile de plasare din diferitele centre ale țării, cari deasemenea sunt la datorie.

Dar atât "sprijinitorii" emigrăției rusești dela Răsărit, cât și cei dela Apus, urmăresc și ei, afară de înăbușirea comunismului, și anumite interese proprii.

Japonia a avut de mult intenționea nemărturisită de a pune mâna pe Siberia Orientală — dela portul Vladivostok până la lacul Baical, — cea mai bogată regiune în zăcămintele de aur și alte bogății ale solului.

Prima încercare s'a făcut în 1919—1920, când sub motivul ajutorului guvernului amiralului Colceak, în luptă contra bolșevicilor, trupele japoneze au impânzit întreagă Siberia Orientală până la Irkutsk, dar sub presiunea Americii, Angliei, Franței și din cauza lipsei de înțelegere cu amiralul Colceak, au trebuit să părăsească teritoriul siberian și să se fixeze

Teatrul german la Brașov.

Teatrul german din Sibiu a avut un succes atât de mare la Brașov, încât și-a prelungit staționarea cu 5 reprezentații.

Joi 24 Martie 8.10 se va juca la Redoută D-ra Sevastița de prof. San Giorgiu. Vineri 25 Martie 8.30 Fetița din Valea Târnavei, opereta de Oschanițki. Sâmbătă ora 4 Epurele de Etapă, comedie de Bunje. Duminica 27 ora 4 Tovărăși, o comedie spirituală de Deval, în care simpateticul Hannes Gothe are un rol foarte amuzant. Duminică seara 8.30 Balul Operei, de Henberger.

Muzică

Concertul Philharmonică din Brașov

In seria concertelor selecte s'a ținut în Brașov și concertul renumitei orchestre de cameră din Philharmonica berlineză, Marți în 15 Martie la ora 8.30 seara în sala Reduta.

Mă așteptam ca concertul anunțat să înceapă la ora anunțată fix, dar spre surprinderea mea lume multă venea în masse și spre ora 9. Ce să-i faci, dacă și prietenii noștri Sași încep să fie mai conozăți atât de mult.

Dar această mică paranteză nu mă derutează nici nu mă îndispune de-a gusta, ascultând cu nesăt muzica, ce se execută cu o adevărată și desăvârșită perfecție.

Și într'adevăr, dacă nu s'ar vedea aceea cei 25 orchestranți în ținută de rigoare, cu imponențul lor dirijor d-l Hans v. Beuda, s'ar crede, fără exagerare, că programul se execută de o masă de orchestranți întruchipați într'o singură persoană, care ca o mașină absolut perfectă și complectă și face datoria, dar de-a-să, încât cea mai sensibilă ureche să fie satisfăcută din toate punctele ne-cesare.

Deasemeni au acest rol și oficile de plasare din diferitele centre ale țării, cari deasemenea sunt la datorie.

—

CINEMA „ASTRA”

Azi și în zilele următoare

Cea mai strălucitoare realizare din producția „Ufa”

LILLIAN HARVEY

Cel mai înalt triumf, cea mai mare dragoste și cea mai amară decădere a aceleia care a fost cea mai mare dansatoare a timpului său

FANNY ESSLER

Interpretare:

Fannny Elssler . . . Lillian Harvey
Ducele de Reichstadt . . . Rolf Moebius
Metternich . . . Paul Hoffmann
Consilier Genz . . . Willy Birgel
Printul în Balet . . . Hubert I. Stowitzs.

Regia: Paul Martin. — Muzica: Kurt Schröder.

Complectare: Jurnal nou Paramout.

ce-o execuță acei, cari în fața d-lui par a nu exista, — sunt puțini și nu facuți, ci născuți. Într'adevăr se și numără între marii dirijori ai lumii.

Programul compus din: Suite de Corelli, Concertul pentru 2 viori, oboe, cello și orchestră de coarde, de Mozart, Serenada de Dvorak și Simfonie Nr. 5 de Schubert, a fost până la sfârșit ascultat cu sfîntenie de selecții publice, din care prea puțini români.

R. A.

Serata literară. Reuniunea femeilor rom. cat. din Brașov aranjează astăzi Sâmbătă, 19 Martie, la ora 8^{1/2} seara, în Aula liceului "Honterus" o seră literară. D-na dr. Fabian, Elen Mary Beer va rosti cuvântul de deschidere și va ceta din poezile d-sale inedite. Poetul maghiar ardelean Iosif Nyírő va ceta de asemenea câteva din poezile d-sale. Programul va fi completat cu cântece execuțiate de d-na col. Iléana Antonu, acompaniată la pian de d-l prof. de muzică Fr. Pap Ianossy. Va cânta și reuniunea maghiară de cântări "Dárdă".

BULETINUL POLITICII

A fost înaintat Chesturei locuitorul Salomon Moise din str. Aleea Principesa Elena Nr. 24, care în ziua de 17 Martie 1938 a amenințat pe comerciantul Horovitz Ignatz și a adus insulțe Țării Românești. Se fac cercetări de Circ. I-a.

Furt. A fost înaintat Chesturei individul Polgar Iosif originar din Satu-mare, care a fost prins eri noapte în curtea Uzinei de apă, când a furat o ţeavă de zinc în valoare de 1000 lei. Se fac cercetări de Biroul Judecătoriei.

PENTRU A EVITA INFECȚIUNEA.

Știi Dy. că din tot organismul, vîcica este locul unde se dezvoltă mai repede microbii? S'au constatat cazuri în cari urină conținea până la 172 milioane de bacili la centimetru cub. În adevăr, microbii se aşeză în plurile mucoaselor și le congesționează. Inflamația survine; se produce febră; pierdere de forțe... și foarte adeseori infecție! Urinile devin tulburi, sărginoase și greu de expulsat.

Din fericire toate aceste indispozitii pot fi evitate luând, de la început, antisепticul cel mai puternic pe care știința îl pune la dispoziția noastră: Pageol. El calmează mai întâi durerea și inflamația, împingește urinile și distrugе pentru totdeauna elementele microbioiene ale vezicii. Mai adăgăm că, deși posedă proprietăți excepționale, Pageol este inofensiv.

Este un produs Chatelain, marca de încredere, preparat de Laboratoarele de Urodonat, sub direcția științifică a Profesorului Pouchet, asistat de 26 medici și farmaciști.

La farmacii și droguerii.

Situatia agricolă din țară

Serviciul studiilor și statisticii din ministerul agriculturii comunică următoarea situație agricolă din țară:

Starea semănăturilor de toamnă, în general, se prezintă bine afară de județele din Dobrogea unde grâu a suferit puțin de ger, pierind pe unele locuri până la 20%, iar cultura rapitei în acea regiune este aproape compromisă.

În județele de șes s'a inceput facerea arăturilor și semănătura măzărei, ovăzului și orzului.

In regiunile pomicole se fac plantații de pomi.

Starea timpului a fost în general bună. Peste tot au căzut ploi, pământul având umedeală suficientă iar zăpada căzută în județele de munte s'a topit, menținându-se numai la adăposturi.

In ultimul timp a nins în județele de munte dinspre apus și județul Prahova, fără a face stricării. Semănăturile de grâu, care au fost însămătate prea de timpuriu au fost în parte atacate de musca Heselor.

Sănătatea animalelor în acest timp se prezintă bine. Locuitorii se ocupă cu lucrări de gospodărie, îngrijirea vitelor, curățatul pomilor de mușchi, omizi și uscături, precum și tratamentul lor cu insecticide contra boalelor criptogamice, apoi căratul bălgărarului la câmp, aratul și semănătura.

DIVERSE

Măsuri contra evreilor — în Austria. Ministrul de justiție a publicat un ordin, prin care sunt concediați toți judecătorii și notarii evrei și semi-evrei.

De aci înainte nici un evreu sau semievreu nu va mai fi admis în tribunale sau baruri.

Zece evrei din Linz au fost arestați pentru „activitate contrară intereselor națiunii”.

Binecunoscutul bancher evreu Basel a fost arestat în clipă când încerca să treacă granița în Cehoslovacia, având asupra sa bani și bijuterii în valoare de peste un milion și jumătate franci francezi.

Corespondentul Agenției Stefanii afă că 30.000 de vienezi majoritatea evrei, au cerut să li se acorde cetățenia ungărească.

Un puternic uragan a pus în mare parte din statele Alabama, Mississippi, Tennessee, Arkansas, Missouri și Illinois din America de Nord. Comunicațiile telegrafice și telefonice au fost întrerupte. O mulțime de case și diferite edificii au fost dărămate. Până acum au fost scoase de sub dărămături 10 cadavre, dintre cari 7 au fost desgropate numai în localitatea Belville (Illinois). Numărul rănitilor este foarte mare.

Administrația Mesei Studenților „V. Onițiu”, pentru ajutorarea cu masă și medicamente a elevilor harnici dar lipsiți dela liceul „A. Șaguna”, mulțumește și pe această cale d-lui Mateiu Boeriu, funcț. sup. în Ministerul de Domenii, pentru darul de 200 (două sute) Lei.

Farmacii de serviciu. Dela 19—26 Martie vor face serviciu peste amiază, noaptea și Dumineca farmaciile Hans Schneider „La Leu de aur” din str. Regele Carol 15 a. și „La Minerva” din strada Calea Victoriei 7.

De vânzare din cauză de boală, casă la poziție cu prăvălie de coloniale. Turches, Piața principală Nr. 478. 13 41—1

Prețurile mărfurilor să fie afișate vizibil. Expirând termenul de o lună acordat de ministerul industriei și comerțului, pentru ca industria și comercianții să-și treacă în întregime, pe firma exteroară, în limba română și în mod vizibil, numele și pronumele proprietarului fondului de comert, se aduce la cunoștința acestora, că cei ce vor fi găsiți că nu s-au conformat acestor dispoziții, vor fi sancționați.

Totodată se mai pune în vedere pentru ultima dată că toți vânzătorii, comercianți și industriași să afișeze prețurile de vânzare al mărfurilor, atât în vitrine cât și în interiorul locuințelor. Contra, vor fi posibili de rigorile legii speculei ilicite.

Doamnelor!

Cursurile speciale de sandwiche și foursecuri ale d-nei Ostrovăț încep. Aceasta fiind o ocazie unică la Brașov, nu pierdeți să vedeați acest lucru. Acest curs începează prin ornamente și nenumărate variatii. Cunoscut fiind talentul și neîntrecuta artă a D-nei Ostrovăț, aceste cursuri desigur vor avea rezultate așteptate.

Noi, seria elevelor vechi, facem apel la doamnele românce să se înscrie la acest curs, ca să ne putem impune și noi cu o frumoasă expoziție de sfârșit, așa cum alte centre din țară au făcut-o cu rezultate minunate.

La cursurile de artă și știință culinară înscrierile se primesc zilnic în Str. Căpitanului, Nr. 10 Etajul I.

Eleva Mary Dollar

Milioane de oameni
datoresc sănătatea lor, inegalibul preservativ „Brillant-Extra-Primissima” și „Luxus-Silkem-Finest” cel mai fin și cel mai sigur.

18 3—0

Nr. 912—1938.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărilor prin prezentarea publică că în baza deciziei Nr. G. 14270—1937 a Judecătoriei de Ocol Brașov, în favorul reclamantului Dr. Cornel Voicu, avocat repr. prin avocatul Aurel Oancea din Brașov, pentru incasarea creanței de 1000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Aprilie 1938, ora 10 a. m. la fața locuinței în strada I. G. Duca Nr. 128, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 3 mese de lemn, scaune, buioale de vin, vin alb etc. în valoare de 7.400 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov la 9 Martie 1938.

I. Crișan,
128 1—1
portărel

DEALUL ZORILOR

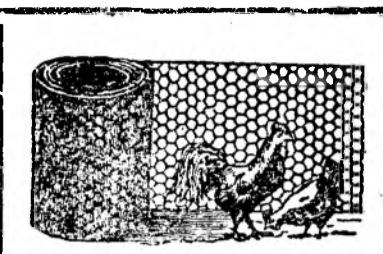
vinuri selecte, garantat naturale, preferate de cunoscători

Se găsesc la Brașov,
str. Gh. Barițiu Nr.
9. (Târgu Cailor) la

Bodegă.

510

24—0

S'a oferit sărmă pentru gard, metru lei 20.

LA Fabrica

Anton Hettmann

Brașov

Str. Avram Iancu Nr. 76

Magazin :

Str. Mihail Weiss Nr. 22

64

7—12

Primăria comunei Prejmer Județul Brașov

Nr. 574/1938.

Publicație

Primăria comunei Prejmer, județul Brașov, va ține în ziua de 30 Martie 1938, ora 10 dimineață în localul primăriei comunale, licitație publică pentru arendarea morii, proprietatea comunei, situată în comuna Prejmer, sub Nr. 427.

Durata arendării este de 10 ani, începând dela 1 Aprilie 1938.

Prețul dela care începe licitația este 30.000 lei anual.

Arenadașul este obligat pe lângă arenda anuală să refacă instalația morii, în termen de 1 an.

Condițiunile de licitație și caetul de sarcini se pot vedea la primăria communală în orice zi de lucru.

Licitatia se va ține cu respectarea dispozițiunilor art. 88 și 110 din L. C. P. și a normelor pentru ținerea licitațiilor publice.

Garanția este de 10 la sută din prețul oferit.

Prejmer, la 12 Martie 1938.

Primar, Notar,
Gheorghe Untaru Aurel Dogariu
135 1—1

Biroul tehnic hortic

Ing. hort. Robert Gärtner

arhitect de grădini

Brașov, Str. Dr. Baiulescu Nr. 9

Execută: Planuri și amenajări de:

Parcuri și grădini moderne.

Terenuri de sport.

Cimitire.

Piante și grădini publice, precum și plantații de orice fel și lucrări de specialitate.

136 1—1

Comitetul școlar comunal
Brașov

Nr. 95—1938

Publicație de licitație

Având în vedere că prima licitație a fost fără rezultat, se va ține o a doua licitație în ziua de 11 Aprilie 1938, ora 5 d. m. în sala de ședințe a Primăriei Municipiului Brașov, pentru clădirea unei săli festive din roșu sub acoperiș la școala primară de stat Nr. 4 din str. Regentul Buzdugan 8.

Licitatia se va ține conform „Normelor generale” publicate în Monitorul Oficial Nr. 127—1931, cu oferte scrise depunându-se 5% garanție din valoarea ofertei.

Valoarea lucrărilor va fi de circa 700.000 lei.

Informații se pot vedea la Comitetul școlar comunal, Primăria Brașov.

Brașov, la 12 Februarie 1938
p. Președinte, p. Secretar,
Indescifrabil. D. Marcea.

130 1—1

Prețurile noastre eficiente în mod excepțional valabile încă o săptămână

Brașov Strada Regele Carol Nr. 26

Margareta Major Piso și Stella Colonel Ivașcu ca fiice, Marilena Piso ca nepoată, Dumitache Popp ca frate, Colonelul Ovidiu Ivașcu și Majorul Camil Piso ca gineri precum și celelalte rude anunță cu profundă durere încrearea din viață a iubitei lor

MARIA DUȘOIU

care după lungi și grele suferințe a decedat în ziua de 19 Martie 1938.

Inmormântarea va avea loc în ziua de 21 Martie 1938, ora 16 din casa Str. Castelului 39 în cimitirul român ortodox din Groaveri.

Brașov, 19 Martie 1938.

139 1—1

Intreprindere pentru desfacerea de uleiuri minerale, marcă mondială,

caută

VOIAJOR PLASATOR

tânăr, cetățean român, cu cunoștințe tehnice și comerciale, pentru plasarea uleiurilor industriale și uleiurilor de automobile.

Oferte detaliate însotite de curriculum vitae, copii după certificate, referințe și fotografii, transmite agenția de publicitate

Carol Schulder, București

Str. Carada, 2, sub „Poziție permanentă cu perspective pentru viitor”.

1—2

Mi-am mutat atelierul meu de croitorie

din Str. I. G. Duca Nr. 16, tot în aceeași stradă la Nr. 144

unde voi executa tot felul de haine bărbătești după cele mai noi mode, precum și modificări de paltoane, pardesiuri și haine după placere.

Călcătul unui costum de haine cu lei 40

Execută cu prețuri convenabile croitoria bărbătească

ȘTEFAN MARKÓ

Str. I. G. Duca Nr. 144

Se primește un ucenic de familie

bună la această croitorie.

133 1—4

Primăria Municipiului Brașov

Nr. 5894/1938.

Serv. economic

Publicație de licitație

Pentru aprovizionarea autobuzelor comunale cu materialul lemnos, necesar pe anul 1938—1939, se va ține în ziua de 8

Aprilie 1938, ora 12, la Primăria Brașov o licitație publică în conformitate cu disp. art. 88—110 din L. C. P.

Valoarea furniturii este de circa 42.000 lei.

Garanția este de 5 la sută din valoarea ofertei.

Caetul de sarcini și orice informații se pot primi la Serviciul Autobuzelor Comunale.

Brașov, la 4 Martie 1938

Școala țărănească pentru femei

— Inaugurarea deschiderei cursului —

In ziua de 15 Martie a avut loc în sala de lectură a bibliotecii „Astra” festivitatea inaugurării deschiderei cursurilor „Școalei țărănești pentru femei”, a „Astrei”, în prezența d-lor colonel Tocineanu, pref. jud., Ion Mircea suprefect, d-na farmacist V. Cuteanu cum și a întregului comitet al acestei societăți de cultură și o parte din corpul didactic aferent școaliei.

Slujba religioasă a fost oficiată de părintele prof. Mușlea și păr. Meret, după care a urmat botezul celor 21 elev — destul de puține, — iar părintele prof. Mușlea, aducând binecuvântarea bisericii, a evidențiat dragostea de muncă isvorată din credință.

D-l dr. Căliman, președintele „Astrei”, a făcut un mic istoric al acestei școli, amintind preocuparea de căpeneție a Asociației, în legătură cu Școala țărănească, asupra foloaselor și nădejdilor de mâine.

D-na Popescu Bogdan, direcțoarea școalei, a prezentat în cuvinte laudabile, programul de studii, ce se va preda în chiar localul „Astrei” de către câteva profesore ca d-na Dr. Lucia Stînghe, care va preda despre „Drepturile femeii”, D-na Dr. V. Munteanu despre maternitate,

D-na Dr. L. Cărpinișan higenă femeiei și copii, prof. Mușlea, Dr. Căliman puericultura și alti.

D-l prefect colonel Tocineanu s-a interesat de activitatea și rezultatele de altădată ale acestei școli, de comunele din care fac parte elevele cum și de numărul lor, — care și nouă ne-a părut prea mic, iar timpul de o lună că vor fiinea cursurile, prea scurt, fiind seamă de gradul de cultură al acestor femei țărance, — și puterea lor de asimilare.

Că vor putea fi misionare, transmitând cunoștințele lor și celor ce n-au putut veni la cursuri, cum a spus d-l președinte, rămâne de văzut, deoarece din numărul de zile pe care le fac, — prea puține, — nu li se poate pretinde absolut nimic, iar pentru gospodărie și altele, școlile țărănești se ființă acolo, unde se poate face imediat și practică.

Noi felicităm totuși, munca și dragostea cu care „Astra” a pornit să ducă cunoștințe folositoare în mediul rural, unde în privința aceasta sunt atât de multe de făcut, unde femeia noastră română naște și își crește copiii, așa cum a spus chiar d-l Căliman, „ca în timpurile primitive.”

Elisabeta Hențiu.

Avalansa

proceselor la Moscova

Ziarul polonez „Express Poranny” a primit știri din cercurile bine informate din Moscova că acolo se pregătește un nou proces monstru, care va avea loc la sfârșitul lunei Martie.

Pe banca acuzațiilor vor apărea de astă dată peste 23 de diplomați sovietici, inclusiv foștii ambasadori sovietici la Tokio (Iurenev), la Vasovia (Daftian) la Tallin, Helsingfors. Actul de acuzare este aproape gata. Toți încuipații sunt acuzați de activitate conspirativă și de înaltă trădare.

Același ziar mai afișă din Moscova că Stalin a foxt extremitate de indispus de raporturile prezentate lui de Jeov, comisarul general al Siguranței Statului, din care reiese că în rândurile armatei sovietice domnește o mare disensiune și o nemulțumire generală.

Examinând aceste rapoarte, Stalin a ajuns la concluzia că înaltul comandament al armatei sovietice este vinovat de starea spiritelor alarmante în rândurile armatei sovietice. În urma acestei constatări, mareașul Vorosilov, comisarul poporului pentru apărarea națională, mareașul Blücher, comandantul sef al armatei sovietice din Extremul Orient, mareașul Budenny, comandantul sef al regiunii militare Moscova și generalul Dăhenko, comandantul sef al regiunii militare Leningrad, vor fi chemați să dovedească în fața tribunalului suprem militar nevinovăția lor de starea de spirit ce domnește în armata sovietică precum și de curentele antișaliștice și filotrotkiste, care cresc mereu atât în corpul ofițeresc cât și în trupă.

Pe de altă parte sunt inchisi alți fruntași comuniști ca Rudzutak, Meșlauk, Antipov, foșii președinți ai consiliilor comisarilor poporului, Bubnov, Kriienko, Kaminski, Liubimov, foșii comisari ai poporului, diplomați ca Bogomolov, Iurenev, Davtian, Karski, Yakubovici, Stein, Rosenberg, etc.

Cu data de 15 Martie Agenția Reuter transmite din Moscova :

Bukharin, Rykov, Yagoda și ceilalți 15 condamnați la moarte în ultimul proces la Moscova, au fost impușcați.

cum vor putea intra Români din Austria în România

In legătură cu măsurile luate la frontiere, anunțate recent, Ministerul de Interne comunică următoarele :

Cetătenii români aflați în Austria, spre a putea să se servesc la intrarea în România de pașapoartele ce posedă, să obțină o viză specială dela Consulatul român din Viena.

Profesori suspendați pentru politică

D-nii I. Bodogaia, I. Ionică și V. Andricioiu, profesori suplinitori la liceul Șaguna din Brașov, precum și d-l I. Bordeianu, secretar la acest liceu, au fost suspendați din învățământ pen-trucă au contravenit dispozițiunilor decretului-lege din Februarie a.c., continuând să ia parte la manifestații politice interzise.

Din aceleasi motive a fost suspendat din învățământ pr. Lazar Traian profesor la școala normală de fete din Lugoj.

Ministerul educației naționale a aprobat eliminarea a numeroși elevi dela școala normală din Caransebeș pentru grave abateri dela disciplina școlară și fiindcă au luat parte la manifestații cu caracter politic.

Pentru REUMATICI, nevralgici, artritici, TOGAL este medicamentul ideal.

alte asociații evrești comuniste au fost disolvate

Autoritățile au disolvat toate filialele din țară ale asociației evrești intitulată „Hahalutz”, zisă și „Hehalutz” sau „halutzini” cu sediul central la București, b-dul Domnișoi 48, cari s-au dovedit că, sub pretextul pregătirei tineretului pentru recladirea statului evreu în Palestina, erau în realitate în România, pepiniere pentru pregătirea elementelor comuniste.

Cu ocazia descinderilor și perchiștiilor făcute în timpul din urmă, la sediile acestei organizații camuflate ecomuniste s-a găsit material doveditor al adeveratului scop urmărit.

Prin coloniile și taberile sale de muncă, unde tineretul evreesc trăia în promiscuitate, asociația halutzilor nu urmărea pur și simplu scopul de a forma pe evreul, care dorea să emigreze în Palestina, ci de a răspândi căt mai intens comunismul.

Pentru aceste motive, autoritățile, pe baza legii stării de asediu și a legilor de ordine publică în vigoare, au hotărât dizolvarea în întreaga țară, atât pe teritoriul urban, cât și pe cel rural a asociațiunilor evrești „Hehalutz”, „Hahalutz” sau „Halutzin”, precum și a tuturor taberilor sau coloniilor lor de muncă, sub orice formă ca : ferme, grădini, ateliere etc.

Tovarășii aflați în taberele de muncă sau prin coloniile a-rătate au fost trimiși la următor.

S-au retras deasemenea autorizațiile de orice fel, date în trecut ziselor organizații sau conducătorilor lor, precum autorizațiile de funcționare, autorizații pentru ținerea de conferințe publice, colecte halutziste în public etc.

Înlocuirea lucrătorilor pașapoartări

Uniunea Camerelor de Muncă este viu preocupată de necesitatea pregătirii elementelor necesare acțiunii pentru înlocuirea lucrătorilor specialiști aduși din străinătate în diferite industrii și cu deosebire în industria textilă, prelucrarea lemnului, arte grafice etc.

In acest scop s-au și inițiat de către Camera de muncă, prin stăruința d-lui președinte Virgil Molin, câteva cursuri pentru perfecționarea tehnică.

Aceste cursuri vor lua ființă imediat după reîntoarcerea d-lui Virgil Molin, care — după cum se știe — se află în Germania, unde studiază modul de organizare al instituțiilor de educare profesională și în deosebi cursurile din industria textilă.

De 15 ani
această marcas
vă fereste de imitaționi
4 LEI
KOPRO
CEL MAI BUN DURGAVIT DE CIOCOLATĂ
Fiecare săculeț conține un biletel pentru concursul jubiliar.

Expozeul cancelarului Hitler

In fața Reichstag-ului întrunit eri seara la Berlin, d-l Hitler, a făcut în legătură cu ocuparea Austriei o spunere istorică a supra mișcării național-socialiste.

De încheiere a disolvat Reichstag-ul fixând alegerile noi pe ziua de 10 Aprilie când are loc și plebiscitul în Austria.

INFORMATIUNI

Implinindu-se Vineri în 25 Martie 1938 una său an de la apariția primului număr al GAZETEI TRANSILVANIEI (12 Martie stil vechi 1838), numărul viitor al ziarului nostru va apărea Vineri (25 Martie) în 8 pagini, închinat acestei aniversări.

Numărul festiv jubilar al GAZETEI TRANSILVANIEI va apărea cu prilejul SERBĂRII JUBILEULUI, a cărui pregătire este în curs.

Data acestei serbări naționale centenare va fi adusă la timp la cunoștința obștei românești.

Consiliul eparhial din Chișinău a trimis un ordin circulațional tuturor bisericilor, prin care cere, ca în biserici, capele oficiale sau particulare, să nu se oficieze serviciile divine în altă limbă, decât în cea română. Toate serviciile de obște și particulare, de acum înainte vor fi oficiate în limba română.

Funcționarilor ministerului și instituțiilor pendiente de el se interzice de a mai locui în imobilele ministerului sau în instituțiile Statului. Până la 1 Mai a. c. toate imobilele vor trebui să fie evacuate de către cei ce le ocupă ilegal, ele având să rămână exclusiv în slujba scopului pentru care au fost plătite sau achiziționate.

Se exceptează numai imobilele în cari, după prevederile legii, trebuie să locuască fie directorul, fie intendentul instituției, pentru a exercita supravegherea necesară (Căminele de ucenici) și acele cari au fost clădite sau achiziționate exclusiv pentru a fi locuite de funcționari.

Notarii publici, cari nu cunosc limba română, vor fi înlocuiți. „Monitorul Oficial” publică decretul, prin care notarii publici cari nu cunosc bine limba statului oficială, în grai și în scris, vor fi înlocuiți de Ministerul de justiție, în urma constatării făcute de un delegat al acestuia.

De asemenea dispozițiunile alienatului ultim, al. § 33 din legea notarilor publici din Transilvania, astfel cum a fost întregit prin legea Nr. VII din 1886, au fost abrogate.

Târgurile nu se vor mai înălța Dumineca și în zilele de sărbători. Ministerul de industrie și comerț a dat o decizie, prin care toate târgurile — afară de cele alimentare, cari vor fi deschise numai până la ora 10 a. m. — nu se mai pot fi înălțate sau în zilele de sărbători ortodoxe.

Arcul de triumf, care a fost până acum sub îngrijirea municipalității, a trecut în patrimoniul „Străjii Tării”.

Sinucideri și arestări în Austria. Ziarele streine publică o listă întreagă de noi fruntași ai vieții austriace, cari s-au sinucis sau se află arestați.

Printre aceștia se află savantul dr. Nobel și juristul Sinnerger, cari s-au sinucis. Alătări au fost arestați savantul Freud, bancherul Rothschild, arhiepiscopul Pavlicovschi și alții.

Cancelaria Ordinelor din Ministerul Afacerilor străine, atestă — prin Brevet Nr. 2721 — 1937 — că potrivit alin. 3 de sub art. 10 din Constituție și în baza brevetului original, Majestatea Sa Regele Carol II a binevoită a autoriza pe Cucernicia Sa Preotul Hagiu Gr. D. Cruceanu, parohul bisericii Cernica, Ilfov și director al bibliotecii „Mormântul Domnului”, de a purta însemnele „Ordinului Sf. Mormânt”, în gradul de „Comandor”.

Mandatul corporațiilor bisericesti. „Monitorul Oficial” publică decretul regal, prin care mandatul corporațiilor reprezentative și al organelor executive bisericesti, instituite prin legea de organizarea bisericii ortodoxe române: adunările eparhiale și congresul bisericesc, precum și organele executive: consiliul eparhial și consiliul central bisericesc cu eforia bisericilor, se prelungesc până la viitoarea modificare a legii și statutului de organizare a bisericii ortodoxe române din 6 Mai 1925. Datele fixate pentru alegerea acestor corporațiuni și organe se amână până la nouă dispozițuni.

Maiorul Fey și întreaga sa familie s-au sinucis. Se anunță din Viena, că maiorul Enil Fey, intemeitorul și șeful Heimwehrului, s'a sinucis împreună cu soția și cu fiul săi.

Suferiți de turburări urinare? Aveți scurgeri de puroi, filamente, nisip etc.? Vreți să combatăți infecțiunile gonococice? Vreți să scăpați de diversele accidente datorite hypertrofiei prostatei? Femeile vor să combată cu succes vaginitatele și metritele gonococice? Vă recomandăm un remediu suveran: Cereți dela farmacii și droguerii preparatul „Pageol”.

Greu incercăți și nemângăiați părinți Eufrosina și Candid Mușlea anunță rudenie și cunoștuții că — împlinindu-se patru ani de la trecerea din această viață a unicului și neuitatului lor fiu

Sandi Mușlea
doctorand în medicină,

al căruia suflet curat și nevinovat și-a luat sfârșitul spre o lume mai bună, în întâia zi de primăvară a anului 1934, — se va oficia parastasul anual în Biserică Sf. Nicolae din loc în ziua de Marți, 22 Martie, orele 11 a. m.

Se aduce la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoștuților, că Dumineacă, în 20 Martie a. c. la ora 11 a. m. se va oficia în Biserică ort. rom. din Brașovul vechi, parastasul de un an de la trecerea în viață spirituală a scumpei și neuitătoare noastre fiice

Doina
fost elevă în cl. VI a lic. „Principesa Elena” din Brașov.
Acest anunț servește drept invitație.
Familia Dr. Lemeny